วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม – เมษายน 2554

พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

HEALTH BEHAVIORS OF PERSONNEL OF THE DEPARTMENT FOR DEVELOPMENT OF THAI TRADITIONAL AND ALTERNATIVE MEDICINES, MINISTRY PUBLIC HEALTH

เพลินพิศ เชื้ออ่อน[1] สุรางค์ เมรานนท์[1] และสุทิติ ขัตติยะ[2]
Phloenphit Chua-on[1], Surange Maranon[1], and Suthiti Khattiya[2]

[1]หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการส่งเสริมสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี
[2]ผู้อำนวยการวิทยุกระจายเสียง กรมประชาสัมพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ในพฤติกรรมสุขภาพด้านอนามัยส่วนบุคคล ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านสุขภาพจิตด้านอุบัติภัย และ ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธรณสุข

ประชากรของการศึกษาประกอบด้วยบุคลากรของกรมทั้งสอง ของกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 380 คน โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บข้อมูลส่วนบุคคลและพฤติกรรมสุขภาพ และ การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยใช้ค่าสถิติประกอบด้วย ค่าร้อยละ และการทดสอบไค–สแควร์ (ที่ระดับนัยสำคัญ .05)

ผลการศึกษาพบว่า

พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ส่วนใหญ่ปฏิบัติถูกต้องเป็นประจำ 6 ด้าน ดังนี้ คือ 1) ด้านอาหาร และโภชนาการ 2) ด้านอนามัยส่วนบุคคล 3) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม 4) ด้านสุขภาพจิต 5) ด้านการออกกำลังกาย และ 6) ด้านอุบัติภัย ตามลำดับ และพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate health behaviors of personnel of the Department of Development of Thai Traditional and Alternative Medicines, Ministry of Public Health. The behaviors included: 1) personal sanitation, 2) food and nutrition, 3) exercising, 4) mental health, 5) accident, and 6) environmental sanitation, and2, to study relationship between personal factors (gender, age, education level and income) and health behaviors of the personnel. The study group, as sample, consisted of 380 individual personnels whom were interviewed during data collection. The data were analyzed by using percentage and Chi-Square test (at the .05 level of significance).

The results indicate that most personnals behave in the right way on the six aspects and gender, age education level and income have no relationship with health behaviors of the personnels.

คำสำคัญ

พฤติกรรมสุขภาพ บุคลากร กระทรวงสาธารณสุข

ความสำคัญของปัญหา

จากสภาพปัญหาสาธารณสุขปัจจุบัน ได้เปลี่ยนแปลงไปตามกระแสของสังคมและสิ่งแวดล้อม เห็นได้จากแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) แนวโน้มมีปัญหาเกี่ยวกับโรคไม่ติดต่อและโรคที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงของประชาชนเป็นสำคัญ เนื่องจากพฤติกรรมหลายอย่างสามารถนำไปสู่ปัญหาสุขภาพโดยที่คาดไม่ถึง ทั้งโรคติดเชื้อ และโรคไร้เชื้อ ตั้งแต่การเจ็บป่วยเล็กน้อยไปจนกระทั่งรุนแรงเสียชีวิต พฤติกรรมมีความสำคัญทั้งสิ้น นอกจากนี้ พฤติกรรมของมนุษย์ยังถูกกำหนดโดยโครงสร้างใหญ่ของสังคม เช่นโครงสร้างทางประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและการเมือง ดังนั้น การศึกษาพฤติกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ ตามโครงสร้างดังกล่าวจึงมีความสำคัญ

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ซึ่งเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาคุ้มครองและนำภูมิปัญญาการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และสมุนไพร มาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการสร้างเสริมเศรษฐกิจในบริบทที่เหมาะสมกับยุคสมัย ให้เป็นที่ยอมรับ มั่นใจ ภูมิใจในระดับสังคมไทยและสังคมโลก และมีการให้ความรู้แก่ประชาชนด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือกต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อการตัดสินใจใช้ดูแลสุขภาพเบื้องต้น และการเข้ารับบริการในสถานบริการสุขภาพอย่างเหมาะสม สนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายคุ้มครองผู้บริโภคด้านการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ตลอดจนสนับสนุนการพึ่งพาตนเองด้านสุขภาพของประชาชนทุกระดับ ทั้งระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน การประสานงานเครือข่าย การสร้างประชาคมและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับสังคมไทย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข เนื่องจากบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและเป็นจุดเริ่มต้นที่จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี และส่งผลให้เกิดการพัฒนาสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างทั่วถึงต่อไป

โจทย์วิจัย/ปัญหาวิจัย

1. พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรแพทย์แผนไทย และแพทย์ทางเลือกกระทรวงสาธารณสุข เป็นเช่นไร

2. ปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข หรือไม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ในด้านอนามัยส่วนบุคคล ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านการออกกำลังกาย ด้านสุขภาพจิต ด้านอุบัติภัย และด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธรณสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากร จำนวน 380 คน ในปี 2551 ของกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล และตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพ และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Coefficient Alpha) เท่ากับ 0.88

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลกระทำโดยวิธีการเชิงปริมาณมีความสำคัญ ดังนี้

3.1 ข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษารายได้ ของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage)

3.2 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม ทำการวิเคราะห์ โดยใช้การทดสอบนัยสำคัญด้วยไค-สแควร์ (Chi–Square test) ที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการศึกษา บุคลากรทั้งหมดจำนวน 380 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีอายุอยู่ในช่วงไม่เกิน 30 ปี (ร้อยละ 55.5) จบการการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 56.1) และบุคลากรส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ที่ 2,000 - 15,000 บาท / เดือน (ร้อยละ 77.1)

2. ข้อมูลด้านพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร

ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร พบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติถูกต้องเป็นประจำ โดยมีลำดับดังนี้ ด้านอาหารและโภชนาการ (ร้อยละ 82.1) ด้านอนามัยส่วนบุคคล (ร้อยละ 79.2) ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม (ร้อยละ 60.3) ด้านสุขภาพจิต (ร้อยละ 58.7) ด้านการออกกำลังกาย (ร้อยละ 56.3) ด้านอุบัติภัย (ร้อยละ 53.9) ตามลำดับ

3. ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร

โดยภาพรวมพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และ รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆกับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อภิปรายได้ดังนี้

1. พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร

พฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อยู่ในระดับปฏิบัติถูกต้องเป็นประจำ ด้านอาหารและโภชนาการ ด้านอนามัยส่วนบุคคล ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้านสุขภาพจิต ด้านการออกกำลังกาย ด้านอุบัติภัย ที่เป็นเช่นนี้เพราะสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากอิทธิพลตะวันตกจึงทำให้เกิดปัญหาการดำเนินชีวิตและพฤติกรรมการดูแลสุขภาพที่ไม่เหมาะสม หากไม่สามารถบังคับและควบคุมตัวเองให้ได้จะส่งผลเสียในวันหน้า ทำให้บุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกเกิดความตระหนักและรู้จัก ควบคุมตนเองเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ดังที่ (ศุภชัย คุณารัตนพฤกษ์ (2551) กล่าวว่า การที่จะทำให้สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ควรให้ความสำคัญกับการสร้างสุขภาพมากกว่าซ่อมสุขภาพ และให้ความสำคัญกับการพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพเพิ่มขึ้น การที่เราดูแลตัวเองอย่างถูกต้อง ตั้งแต่เรื่องการออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การพักผ่อน การป้องกันโรค การลดหรือเลิกสิ่งที่บั่นทอนสุขภาพ การที่จะพัฒนาให้มีสุขภาพดีนั้น หัวใจสำคัญ คือ ต้องตระหนักว่า เป็นหน้าที่ที่สำคัญของตนในการจัดการสุขภาพด้วยตนเอง

2. ปัจจัยส่วนบุคคลที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพ

2.1 เพศ

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

การที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า พฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองนั้นเกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ผสมผสานกับวิธีการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งในปัจจุบันการเข้าถึงแหล่งข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือ แผ่นพับ หรือแม้แต่เว็บไซต์ทำได้ง่ายขึ้น จึงทำให้บุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกทั้งเพศชายและเพศหญิง มีโอกาสในการเรียนรู้ และสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ ในการดูแลสุขภาพตนเอง

ในชีวิตประจำวันได้ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของวันดี แย้มจันทร์ฉาย (2545: 40) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

ทั้งโดยรวมและรายด้าน และมธุรส สว่างบำรุง และรุ่งกานต์ ใจวงค์ยะ (2547) ศึกษาพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของบุคลากร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พบว่า ปัจจัยเรื่องเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเอง

2.2 อายุ

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

การที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรอายุ 16 – 30 ปี จะมีพฤติกรรมสุขภาพสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก มีความรู้ในเรื่องพฤติกรรมสุขภาพ นับได้ว่าเป็นวัยที่มีร่างกายมีความพร้อมในทุกๆด้าน เนื่องจากอายุเป็นตัวแปรหนึ่งที่ส่งผลต่อการรับรู้และพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของแต่ละบุคคล เนื่องจากอายุเป็นข้อบ่งชี้ถึงความมีวุฒิภาวะหรือความสามารถในการจัดการเกี่ยวกับตนเองนิสัยการรับรู้ การแปลความหมาย ความเข้าใจ และการตัดสิน ซึ่งจะมีความแตกต่างกันตามระดับพัฒนาการ (Orem, 1985) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วันดี แย้มจันทน์ฉาย (2538) พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพ

และพิเชฐ เจริญเกษ (2540) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดนครนายก พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ

2.3 ระดับการศึกษา

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

การที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปจะมีพฤติกรรมการดูแลสุขภาพสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีความรู้ที่สูงกว่า ทำให้บุคคลมีวิทยาการที่หลากหลาย มีระบบการคิดที่มีเหตุผล ตลอดจนความสามารถในการประยุกต์ศาสตร์ในสาขาต่างๆ ที่ได้เรียนมาเพื่อให้ตนเองมีสุขภาพที่ดี อีกทั้งการศึกษาที่ดีจะทำให้บุคคลตระหนักถึงความสำคัญของปัจจัยต่างๆ ที่จะเอื้ออำนวยต่อการนำความรู้ และประสบการณ์ที่ผ่านมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ไฮเจวีและเบอร์นาร์ด (Ahijevch and Bernard, 1994: 86-89 อ้างถึงใน มณีภรณ์ อนุสรณ์พานิช, 2542: 121) ที่พบว่า ระดับการศึกษาไม่สามารถอธิบายพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพได้ และสุรีรัตน์ รุ่งเรือง (2547: 115) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในจังหวัดพัทลุง พบว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดพัทลุง

2.4 รายได้

ผลการศึกษาครั้งนี้พบว่า รายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก

การที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า บุคลากรกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือก ไม่ว่าจะจนหรือรวย ก็ไม่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพตนเอง สิ่งที่สำคัญที่สุดในการที่จะดูแลสุขภาพให้ดีแม้ว่ารายได้จะเป็นตัวบ่งบอกสถานภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตในด้านการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐาน และความสามารถในการดูแลตนเองของบุคคล (Pender, 1982 อ้างใน วันดี แย้มจันทร์ฉาย, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิเชฐ เจริญเกษ (2540) ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดนครนายก พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ และ สุรีรัตน์ รงเรือง (2547: 115) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ในจังหวัดพัทลุง พบว่า รายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดพัทลุง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรติดตามพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร ตลอดระยะเวลาในปฏิบัติงาน เช่น การตรวจสุขภาพประจำปี

2. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรมีการให้ความรู้เพื่อให้บุคลากรตระหนักถึงพฤติกรรมในด้านอุบัติภัย และด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น

3. กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรจัดกิจกรรมเพื่อให้ความรู้ และสร้างทัศนคติที่ยังไม่ถูกต้องให้บุคลากรมีความรู้และทัศนคติที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องพฤติกรรมสุขภาพให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับระบบครอบครัว สังคมขนบธรรมเนียมประเพณีและแบบแผนการดำเนินชีวิต เพื่อพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมให้บุคลากรมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม

2. ควรมีการศึกษาตัวแปรตามอื่นๆ ที่มีผลต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร เช่น สังคมวัฒนธรรม ปัจจัยทางระบบการดูแลสุขภาพ

3. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านพฤติกรรมที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อพฤติกรรมสุขภาพของบุคลากร

บรรณานุกรม

พิเชฐ เจริญเกษ. (2540). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานสามัญศึกษา จังหวัดนครนายก**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

มณีภรณ์ อนุสรณ์พานิช. (2542). **พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดประจวบคีรีขันธ์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

มธุรส สว่างบำรุง และรุ่งกานต์ ใจวงค์ยะ. (2547). **รายงานการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการดูแลสุขภาพตนเองของบุคลากรมหาวิทยาลัยแม่โจ้**. คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วันดี แย้มจันทร์ฉาย. (2538). **ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้สมรรถนะของตน การรับรู้ภาวะสุขภาพกับพฤติกรรมการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ**. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยมหิดล.

_____. (2545). **รายงานการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์**. สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข.

ศุภชัย คุณารัตนพฤกษ์, นายแพทย์. (2552). **ทิศทางการพัฒนางานสุขศึกษาและพฤติกรรมสุขภาพ**. [serial online] 2007 [www.thaihed.com/24Dec200704-AttachFile].

สุรีรัตน์ รงเรือง. (2547). **พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในจังหวัดพัทลุง**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Orem, D.E. (1985). **Nursing: concepts of practice.** 3rd ed. New York: McGraw-Hill.